

ชื่อผลงานวิจัย (ไทย)

การเปรียบเทียบความเที่ยงของคะแนนการประเมินผลงานโดยใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้าง กับกฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้าง

ชื่อผลงานวิจัย (อังกฤษ)

A Comparison of Score Reliability Obtain from Scoring Rubrics Created by Students and by Teacher

ชื่อนักวิจัย

จันทร์ฉาย สุวลัย

ปีที่ผลงานวิจัยเสร็จ

พ.ศ. 2552

ประเภทของงานวิจัย

การวัดประเมินผลการศึกษา

คำสำคัญ

กฎเกณฑ์การให้คะแนน การประเมินผลงาน

ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการประเมินผลงานจากการปฏิบัติ นิยมใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนน หรือรูบรีค (Rubric) กันมากขึ้น เนื่องจากกฎเกณฑ์การให้คะแนนมีข้อดีหลายประการ (Goodrich, 1996: 14-15) และผู้เชี่ยวชาญหลายคนเชื่อว่ากฎเกณฑ์การให้คะแนนช่วยปรับปรุงผลงานขั้นสุดท้ายของนักเรียน มีผลให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น (กิงกาญจน์ สิริสุนทร, 2550: 4) ซึ่งการประเมินผลการเรียนรู้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนให้เต็มศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพ การที่นักเรียนได้รู้กฎเกณฑ์การให้คะแนนล่วงหน้าหรือก่อนการทำงานชิ้นนั้นๆ นักเรียนก็จะรู้ว่าตนเองจะได้รับการประเมินแบบไหนและอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้มีการเตรียมตัวตามประเด็นการประเมินนั้นๆ ทำให้ได้เรียนรู้ตรงตามประเด็นที่กำหนด เพราะกฎเกณฑ์การให้คะแนนมีแนวทางการให้คะแนนที่บรรยายถึงความสามารถที่แสดงออกของนักเรียนว่าอยู่ในระดับใด ผลงานมีคุณภาพอย่างไร ข้อมูลจากกฎเกณฑ์การให้คะแนนจะสะท้อนให้ครู ผู้ปกครอง และบุคคลอื่นได้ทราบว่าผู้เรียนเรียนรู้อะไรบ้าง และทำอะไรได้มากน้อยเพียงใด (รุ่งศิริรินทร์ จันทร์หอม, 2545, หน้า 24) จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับผลงานของนักวิจัยเป็นจำนวนมากพบว่า กฎเกณฑ์การให้คะแนนส่วนใหญ่ยังสร้างโดยครูผู้สอน นักเรียนซึ่งเป็นผู้ที่ทำผลงานมีส่วนร่วมในการสร้างหรือกำหนดกฎเกณฑ์มีน้อยมาก ดังนั้นนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการสร้างหรือกำหนดกฎเกณฑ์การให้คะแนนและระดับคุณภาพของการเรียนรู้ด้วย เพราะการให้นักเรียนร่วมสร้างจะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเข้าใจในงานที่จะต้องปฏิบัติ และนำสิ่งที่ตนเองร่วมสร้างไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้สำเร็จเป็นผลงานที่มีคุณภาพ

ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะให้นักเรียนมีส่วนร่วมสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนน และนำไปใช้ประเมินผลงานจากการปฏิบัติโครงการคณิตศาสตร์ โดยศึกษาถึงผลที่ได้จากการใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างจะเป็นอย่างไร การได้คะแนนจากกฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างมีความเที่ยงสูงพอหรือไม่ และคะแนนการประเมินผลงานโดยใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างกับใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้างมีค่าความเที่ยงแตกต่างกันหรือไม่ โดยใช้แนวคิดการเปรียบเทียบค่าความเที่ยงของเฟลด์ท์ (Feldt, 1980, p.99 - 105) เพื่อนำผลที่ได้มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินผลงานจากการปฏิบัติของนักเรียนให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความเที่ยงของคะแนนการประเมินผลงานที่ใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้าง กับใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้าง

วิธีการวิจัย

1. การสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนน

1.1 ลักษณะของกฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างและครูสร้าง มีลักษณะ คือ 1) เป็นแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic rubrics) 2) มีองค์ประกอบที่เป็นเกณฑ์พิจารณา 7 องค์ประกอบ 3) ระดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของสจิวต์ ดรายฟัส (Stuart Dreyfus) (Flyvbjerg, 2001, หน้า18-37) ในการจำแนกกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์

1.2 วิธีสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนน

2. การรวบรวมข้อมูล ขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปรึกษาโครงการคณิตศาสตร์ ในการให้นักเรียนทำโครงการและได้ร่วมสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนนไว้แล้ว ได้ตรวจผลงานขั้นสุดท้าย โดยใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างกับใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้าง ไปตรวจให้คะแนนผลงานกลุ่มตนเองโดยใช้มติเสียงส่วนมากของกลุ่มในการให้คะแนน และครูที่ปรึกษาโครงการใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างกับใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้าง ตรวจผลงานทุกผลงานของนักเรียน จำนวน 24 โครงการ เมื่อผู้วิจัยได้รับคะแนนการประเมินผลงานจากผู้ตรวจผลงาน แล้วจึงทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของคะแนนและบันทึกคะแนนทั้งหมดลงในแบบบันทึกคะแนน จำนวน 4 ชุด คือ ชุดที่ 1 ผู้ตรวจผลงานเป็นนักเรียนใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้าง ชุดที่ 2 ผู้ตรวจผลงานเป็นนักเรียนใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้าง ชุดที่ 3 ผู้ตรวจผลงานเป็นครูใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้าง และชุดที่ 4 ผู้ตรวจผลงานเป็นครูใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้าง

3. การประมวลผลข้อมูล 1) หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) ประมาณค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค 3) หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการประเมินผลงานที่ใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างกับครูสร้างโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน 4) ทดสอบความแตกต่างของค่าความเที่ยงโดยใช้ t-test dependent ตามแนวคิดของเฟลด์ท์ (Feldt)

ผลการวิจัย

1) กรณีที่ผู้ตรวจผลงานเป็นนักเรียนพบว่า ค่าความเที่ยงของคะแนนการประเมิน ผลงานโดยใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างกับใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้าง เป็น 0.831 และ 0.751 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าความเที่ยง พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าคะแนนการประเมินผลงานโดยใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างมีค่าความเที่ยงสูงกว่าคะแนนการประเมินผลงานโดยใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้าง

2) กรณีที่ผู้ตรวจผลงานเป็นครูพบว่า ค่าความเที่ยงของคะแนนการประเมินผลงานโดยใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างกับใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้าง เป็น 0.849 และ 0.767 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าความเที่ยงพบว่ามีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า คะแนนการประเมินผลงานโดยใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างมีค่าความเที่ยงสูงกว่าคะแนนการประเมินผลงานโดยใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้าง

อภิปรายผล

คะแนนการประเมินผลงานที่ใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างมีค่าความเที่ยงสูงกว่าคะแนนการประเมินผลงานที่ใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้าง ทั้งจากผู้ตรวจผลงานที่เป็นนักเรียนและเป็นครู ทั้งนี้เนื่องมาจาก

1) กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างได้มาจากการระดมความคิดจากนักเรียนทั้งหมดที่ทำโครงการคณิตศาสตร์จึงทำให้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างมีความชัดเจน ติความได้ตรงกันทั้งของผู้ตรวจผลงานที่เป็นนักเรียนและเป็นครูมากกว่ากฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้างเพียงคนเดียว

2) ในขั้นตอนการร่วมสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนนนั้น นักเรียนได้ช่วยกันวิเคราะห์และระบุลักษณะของโครงการที่ดีและไม่ดีจากโครงการตัวอย่างของแต่ละองค์ประกอบ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในลักษณะงานที่จะต้องปฏิบัติมากขึ้น รู้ว่าต้องทำอะไรจึงจะได้ผลงานที่ดี และผลงานจะมีลักษณะเป็นไปตามที่นักเรียนคาดหวังมากกว่าความคาดหวังของครู

3) กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้าง นักเรียนได้รับการฝึกหัดใช้มาแล้ว และรู้ถึงข้อดีและข้อด้อยในขั้นตอนการร่วมสร้างที่ใช้ประเมินผลงานตัวอย่างที่ดีและไม่ดีที่ครูนำมาเป็นตัวอย่าง ทำให้นักเรียนสามารถใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างอย่างคุ้นเคยมากกว่าการใช้กฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้างที่นักเรียนไม่ได้ทดลองใช้มาก่อน

4) การที่นักเรียนได้ทราบกฎเกณฑ์การให้คะแนนก่อนล่วงหน้าที่จะทำผลงาน ทำให้นักเรียนรู้ว่าจะต้องทำอะไร จึงจะทำงานตามต้องการ โดยนักเรียนสามารถปรับแนวทางการทำงานให้เป็นไปตามเกณฑ์การให้คะแนนนั้น โดยเฉพาะนักเรียนให้ความสนใจในกฎเกณฑ์การให้คะแนนที่นักเรียนร่วมสร้างมากกว่ากฎเกณฑ์การให้คะแนนที่ครูสร้าง เพราะการที่นักเรียนได้ร่วมสร้างจะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้ร่วมสร้างไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้สำเร็จมากกว่าใช้แนวทางของครู

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

1) ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างหรือออกแบบกฎเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลงานจากการปฏิบัติของนักเรียนให้มีคุณภาพ

2) ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป ทำวิจัยในทำนองเดียวกัน แต่เปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายเป็นระดับชั้น กลุ่มสาระ ชีววิทยาหรือผลงานจากการปฏิบัติอื่นๆ เป็นต้น